

Jaume DE PUIG, Sadurní MARTÍ, Elisa VARELA

CATÀLEG DELS MANUSCRITS DE LA CATEDRAL DE GIRONA

Volum I: Mss. 1-20

Institut d'Estudis Catalans
Ateneu Universitari Sant Pacià

Barcelona 2024

CORPUS SCRIPTORUM CATALONIAE (CSCat)

SCRIPTORES: Edició crítica d'obres d'autors catalans o anònimes, en qualsevol idioma, amb atenció especial a les obres en llatí.

ARNALDI DE VILLANOVA OPERA THEOLOGICA OMNIA (AVOTHO)

AVOTHO, volum II. Josep ALANYÀ, *Diplomatarium Arnaldi de Villanova*, Barcelona 2022, LIX + 454 p.

AVOTHO, volum III. Josep PERARNAU, *Introductio in librum de semine scripturarum. Allocutio super significatione nominis Tetragrammaton*, Barcelona 2004, 209 p.

AVOTHO, volum IV. Josep PERARNAU – Marcel COROMINES, *Alphabetum catholicorum ad inclitum dominum regem Aragonum pro filiis erudiendis in elementis catholicae fidei. Tractatus de prudentia catholicorum scolarium*, Barcelona 2007, 253 p.

AVOTHO, volum V. Josep PERARNAU, *Tractatus de tempore adventus Anticristi. Ipsius et aliorum scripta coeva*, Barcelona 2014, 435 p.

AVOTHO, volum XII. Jaume MENSA I VALLS, *Antidotum contra venenum effusum per fratrem Martinum de Ateca, praedicatorem. Praesentatio facta Burdigaliae*, Barcelona 2022, 254 p.

AVOTHO, volum XIV. Jaume MENSA I VALLS, *Interpretatio de visionibus in somniis dominorum Iacobi secundi, regis Aragonum, et Friderici tertii, regis Siciliae, eius fratris*, Barcelona 2019, 189 p.

En preparació:

AVOTHO, volum VI. Josep PERARNAU, Maria CABRÉ, Jaume MENSA, *De Mystero cymbarorum*; Barbara SCAVIZZI, *Tractatus epistolarum christini*.

AVOTHO, volum X. Francesco SANTI, *Denuntiationes Massilienses*; Ernesto DEZZA, *Gladius iugulans thomatistas*; Pietro FILIPPINI, *Carpinatio poetriae theologi deviantis*.

SCRIPTA: Edició de documents referents a autors, esdeveniments, matèries o institucions, procedents d'un mateix o de diversos fons documentals, compresos els d'aquells indrets on hi ha hagut presència històrica dels catalans.

1. Jaume DE PUIG I OLIVER – Josep Maria MARQUÈS I PLANAGUMÀ, *Lletres del bisbe de Girona. Segle XIV. Volum I. Bernat de Vilamarí, Pere d'Urrea, Gastó de Montcada, Arnau de Mont-rodon*, Barcelona 2007, 752 p.

2. Josep PERARNAU I ESPELT, *Beguins de Vilafranca del Penedès davant el tribunal d'inquisició (1345-1346). De captaires a banquers?*, Barcelona – Roma (en col·laboració amb l'Istituto Storico per il Medio Evo) 2010, 208 p.

En preparació:

Jaume DE PUIG I OLIVER, *Lletres del bisbe de Girona. Segle XIV. Volum II. Berenguer de Cruïlles/1*.

Jaume DE PUIG I OLIVER, *Documents relatius a la Inquisició del temps dels bisbes de Girona Pere de Rocabertí (1318-1342), Pere d'Urrea (1325-1328), Arnau de Mont-rodon (1335-1349) i Berenguer de Cruïlles (1348-1362)*.

VERSIONES: Edició crítica d'obres de qualsevol autor o anònimes traduïdes en català i de les traduccions d'obres d'autors catalans, del període contemplat, en d'altres llengües. S'integra dins aquesta sèrie el *Corpus Biblicum Catalanicum*: edició crítica de les traduccions bíbliques catalanes fins a l'any 1900.

CORPUS BIBLICUM CATALANICUM

3. *Bíblia del segle XIV. Èxode. Levític*, a cura de Jaume RIERA I SANS, Pere CASANELLAS I BASSOLS i Armand PUIG I TÀRRECH, Barcelona 2004, CXL + 248 [496] p.

6. *Bíblia del segle XIV. Primer i segon llibre dels Reis*, a cura de Jordi BRUGUERA I TALLEDA, Pere CASANELLAS i Núria CALAFELL I SALA, Barcelona 2011, 590 p.

9. *Bíblia del segle XIV. Primer llibre dels Paralipòmens*, a cura de Jaume DE PUIG I OLIVER, Pere CASANELLAS, Pere BESCÓS i Núria CALAFELL, Barcelona 2021, 444 p.

38. *Lo Nou Testament. Traducció de Josep Melcior Prat*, a cura d'Antoni COLL I CASALS, Pere CASANELLAS I BASSOLS, Pau ALEGRE I NADAL, Carme CAPÓ I FUSTER i Albert ROSSICH, Barcelona 2008, 433 p.

Corpus

Scriptorum Cataloniae

Corpus Scriptorum Cataloniae

Curantibus: Jaume DE PUIG et Jaume MENSA

Series D: SUBSIDIA /5

Jaume DE PUIG, Sadurní MARTÍ, Elisa VARELA

CATÀLEG DELS MANUSCRITS
DE LA CATEDRAL DE GIRONA

Volum I: Mss. 1-20

Jaume DE PUIG, Sadurní MARTÍ, Elisa VARELA

CATÀLEG DELS MANUSCRITS
DE LA CATEDRAL DE GIRONA

Volum I: Mss. 1-20

Institut d'Estudis Catalans
Ateneu Universitari Sant Pacià
Barcelona 2024

Puig i Oliver, Jaume de, 1944- autor

Catàleg dels manuscrits de la Catedral de Girona. — Primera edició. — (Corpus scriptorum Cataloniae. Series D, Subsidia ; 5)

Bibliografia. Índexs. — **Conté:** volum 1. Mss. 1-20

ISBN 9788499657660

I. Martí, Sadurní, autor II. Varela-Rodríguez, M. Elisa., autor III. Institut d'Estudis Catalans. IV. Ateneu Universitari Sant Pacià. V. Títol VI. Col·lecció:

Corpus scriptorum Cataloniae. Series D, Subsidia ; 5

1. Catedral de Girona — Manuscrits — Catàlegs. 2. Manuscrits — Catalunya — Girona — Catàlegs.

91(460.23 Gi Girona)(083.82)

Aquesta publicació ha rebut un ajut de:

Diputació de Girona

© de les imatges, Arxiu Diocesà i Arxiu Capitular de Girona

© Jaume de Puig, Sadurní Martí, Elisa Varela

© 2024 Institut d'Estudis Catalans i Ateneu Universitari Sant Pacià, per a aquesta edició

Jaume de Puig Oliver

Secció de Filosofia i Ciències Socials

Institut d'Estudis Catalans

Sadurní Martí Castellà

Grup de recerca en Literatura Medieval

Institut de Llengua i Cultura Catalanes

Universitat de Girona

Elisa Varela Rodríguez

Grup de recerca en Estudis Culturals, Artístics i Polítics (segles IX-XXI)

Institut de Recerca Històrica

Universitat de Girona

Primera edició: octubre de 2024

ISBN obra completa (IEC): 978-84-9965-766-0

ISBN volum primer (IEC): 978-84-9965-765-3

Dipòsit legal: B 19723-2024

DOI: 10.2436/10.3000.11.1

Compost per Jordi Ardèvol

Imprès a Arteos Digital

Aquesta obra és d'ús lliure, però està sotmesa a les condicions de la llicència pública de *Creative Commons*. Es pot reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada. Es pot trobar una còpia completa dels termes d'aquesta llicència a l'adreça:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/es/legalcode.ca>.

*A la memòria del canonge doctor Josep Morera i Sabaté (1887-1971)
i del doctor Lluís Batlle i Prats (1919-1983).*

CATÀLEG DELS MANUSCRITS DE LA CATEDRAL DE GIRONA

Volum I: Mss. 1-20

INTRODUCCIÓ

La diòcesi de Girona posseeix cap a vuit-cents manuscrits, comptant-hi els grans llibres de cor i cantoral. Bo i essent pocs, alguns tenen un valor indiscutible.

La Seu fou el lloc on es formà el primer arxiu i la primera biblioteca de la diòcesi gironina. És encara avui la detentora dels manuscrits més preuats de què poden fer gala la ciutat i el bisbat, començant pel seu *Beatus* formidable. Alguns noms propis, com el de mn. Colomer († 1410) i el del canonge Roger de Cartellà (1396-1467), van lligats a la fundació de la biblioteca capitular¹ i als seus increments.²

El 1512 es redacta el primer inventari conegut de la biblioteca de la Seu, estudiat el seu dia pel dr. Lluís Batlle i Prats.³ D'aquell any ençà circumstàncies diverses han alterat l'estructura de la biblioteca de la Seu. El fet més negatiu es produeix a redós del fenomen desamortitzador: la fugida cap a Barcelona d'una cinquantena de mss., ara incorporats a la biblioteca de la Universitat de Barcelona. Aquests mss. també seran descrits en el darrer volum d'aquest catàleg, per a donar una idea cabal del fons de manuscrits de la Seu fins a la primera meitat del segle XIX.

Al principi dels anys trenta del segle XX el canonge arxiver i secretari del Capítol, Josep Morera i Sabaté, redactava l'inventari dels manuscrits de la catedral, i aquest —inèdit, ai las— fou el primer instrument que sistematitzava la col·lecció i en facilitava la consulta. Aquest inventari va jugar un paper fonamental l'any 1936, quan Pere Bohigas procedia a salvar tot el fons integrant-lo en la Biblioteca de Girona, i el 1939, quan el fons fou retornat a la Seu.

Al cap de dotze segles de vida reflectida en documentació copiosa, l'església gironina ha acumulat un patrimoni escrit d'interès decisiu, i per això les autoritats polítiques afectades —assenyaladament la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona— no han escatimat esforços per ajudar la instal·lació digna del tresor documental diocesà i propiciar l'edició d'aquet catàleg.

---

1. Cf. Josep PERARNAU I ESPELT, *La donació de la biblioteca d'Arnau des Colomer i la fundació de la «libreria Sedes» de Girona (1397-1411)*, dins «ATCA», 2 (1983), 171-239.

2. Cf. Jaume DE PUIG OLIVER, *Notes sobre la història de la biblioteca de Sant Feliu de Girona*, dins «Arxiu de Textos Catalans Antics», 32 (2017-2019), 545-653.

3. Cf. BATLLE I PRATS, 87-231.

En la descripció dels manuscrits se segueix l'esquema detallat ja fa anys a «Arxiu de Textos Catalans Antics», 17 (1998), 296-298.

En les descripcions de manuscrits bíblics es detallen tots els elements extrabíblics que hi concorren: pròlegs, arguments, prefacis.

S'ha procurat donar la tradició manuscrita i bibliogràfica de cada obra catalogada amb la màxima informació a l'abast. No sempre, ni de bon tros, la informació és de primera mà; el recurs als catàlegs i a la bibliografia citada per altres és obligat, amb els inconvenients i avantatges del cas. A desgrat dels inconvenients, ha semblat adient de situar cada obra dins la seva tradició, sense pretendre l'exhaustivitat ni des del punt de vista dels mss. citadors ni des del punt de vista de llur valor crític.

El altres manuscrits de les obres ací catalogades s'ordenen per ordre alfabètic de les biblioteques i arxius on es conserven; excepcionalment s'ha tingut en compte una ordenació cronològica i/o una ordenació històrico-crítica; la bibliografia que se cita s'ha ordenat sempre cronològicament. L'esforç ha semblat indispensable —no obstant la restricció al·ludida—, per tal de contrarestar la poca inclinació dels catalans d'avui a catalogar els pocs manuscrits que tenim. Ja que es cataloga poc —amb excepcions honroses—,⁴ almenys que no es perdi de vista que altres ho han fet, ho continuen fent i van posant al dia els catàlegs que el pas del temps ha fet obsolets; i que no es perdi de vista tampoc que, després de cremes, incúries i depredacions, avui som a la cua de les nacions que han posat el seu patrimoni escrit al servei de la investigació.

Dels simples fragments patristics i jurídics no es dona ací tradició manuscrita ni bibliogràfica, amb alguna excepció en cas d'autors hispans o d'obres conservades en mss. autòctons.

En les llistes d'altres manuscrits s'hi conserva memòria dels destruïts pels bombardeigs de la segona guerra mundial i dels perduts a causa de moviments no documentats. Els manuscrits citats sense referència bibliogràfica es poden verificar en catàlegs *on line*. En aquest volum s'ha fet recurs al lloc <https://manus.iccu.sbn.it/> per als manuscrits d'Itàlia, al lloc <https://digi.vatlib.it/mss> per als manuscrits vaticans, i a *Gallica* per als de França.

SIGLES

ABE = Arxiu i Biblioteca Episcopal

ABEV = Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic

ACG = Arxiu Capitular de Girona

Additions i Add. = *The British Library. Catalogue of Additions to the Manuscripts 1756-1782. Additional manuscripts 4101-5017 – The British Library. Cata-*

4. Cf. els quatre volums del *Repertori de manuscrits catalans (1474-1620)*, i el primer del *Repertori de manuscrits catalans (1620-1714)*, editats per l'IEC entre els anys 2000 i 2008.

- logue of Additions to the Manuscripts The G. K. Chesterton Papers*, London, The British Library 1782-2001, 38 vols.
- ADG = Arxiu Diocesà de Girona
- ADG, D = Arxiu Diocesà de Girona, sèrie *Beneficis*
- ADG, G = Arxiu Diocesà de Girona, sèrie *Notularum*
- ADG, P = Arxiu Diocesà de Girona, sèrie *Visites pastorals*
- ADG, U = Arxiu Diocesà de Girona, sèrie *Litterarum*
- AIEG = «Anales del Instituto de Estudios Gerundenses», 1946→ / «Annals de l'Institut d'Estudis Gironins», 1975→.
- ALAND = Kurt ALAND, *Synopsis quattuor Evangeliorum locis parallelis evangeliorum apocryphorum et patrum adhibitis. Editio secunda*, Stuttgart, Württembergische Bibelanstalt 1964, 590 p.
- ANDRIEU = Michel ANDRIEU, *Le Pontifical romain au Moyen-Âge. Tome III. Le Pontifical de Guillaume Durand*, Città del Vaticano, BAV 1940 (Studi e Testi 88), 681 p.
- ANTOLÍN = Guillermo ANTOLÍN, *Catálogo de los Códices Latinos de la Real Biblioteca del Escorial*, I-V vols., Madrid 1910-1923.
- «Archiv» = «Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde», I (1820) – XII (1872).
- AST = «Analecta Sacra Tarraconensia», Barcelona 1925→.
- ATCA = «Arxiu de Textos Catalans Antics», Barcelona, 1982→.
- BANDINI = A. M. BANDINI, *Catalogus codicum latinorum Bibliothecae Mediceae Laurentianae*, 5 vols., 1774-1778.
- BARCENILLA = Alejandro BARCENILLA MENA, *Las bibliotecas de la alta Edad Media. III. Los escritorios de los Beatos*, dins «Perficit», XXI, 1 (1997), 3-53.
- BATLLE I PRATS = Lluís BATLLE I PRATS, *La biblioteca de la Catedral de Gerona desde su origen hasta la imprenta*, Girona 1947, 145 p.; reimprès dins ID., *La cultura a Girona de l'Edat Mitjana al Renaixement*, Girona 1979, 87-231. Se cita l'obra per la reimpressió.
- BAV = Biblioteca Apostolica Vaticana.
- BECKER = Gvstavvs BECKER, *Catalogui bibliothecarum antiqui. I. Catalogui saeculo XIII vetustiores. II. Catalogus catalogorum posterioris aetatis*, Bonnae 1885, 329 p.
- BERGER = S. BERGER, *Les Préfaces jointes aux livres de la bible dans les manuscrits de la Vulgate*, dins «Mémoires présentées par divers savants à l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres de l'Institut de France. Première série, tome XI, deuxième partie», (1904), 1-78.
- BOSSEMAN= Gaele BOSSEMAN, *Eschatologie et discours sur la fin des temps dans la péninsule ibérique (VIIIe-XIe siècle)*, Casa de Velázquez, Madrid 2023, 445 p.
- BRIQUET = Ch. M. BRIQUET, *Les filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier dès leur apparition vers 1282 jusqu'en 1600*, 4 vols., Leipzig 1923.
- BROCÀ = Guillem M. DE BROCÀ, *Historia del Derecho de Cataluña especialmente del civil y exposición de las instituciones del derecho civil del mismo territorio en*

- relación con el código civil de España y la jurisprudencia*, vol. I, Barcelona, 1918.
- BROCÀ* = Guillem M^a DE BROCÀ, *Els Usatges de Barcelona*, dins «Institut d'Estudis Catalans. Anuari MCMXIII-MCMXIV Any V – PART I» (1915), 357-389.
- BS [Pii XI], [Pii XII], [Pauli VI], [Ioannis Pauli II] = *Biblia Sacra iuxta latinam vulgatam versionem ad codicum fidem iussu Pii PP. XI cura et studio monachorum sancti Benedicti commissionis pontificiae a Pio PP. X institutae sodalium*, praeside Aidano GASQUET, S. R. E. Cardinale, 18 vols., Romae, Libreria Editrice Vaticana MDCCCCXXVI-MDCCCCXCV.
- Catalogus 1744* = *Catalogus codicum manuscriptorum Bibliothecae Regiae*, I-IV, París 1744.
- CC = Josep M. MARQUÈS I PLANAGUMÀ, *Cartoral dit de Carlemany, del bisbe de Girona* (s. IX-XIV), 2 vols., Barcelona, Fundació Noguera (Diplomatari, 1-2), 1993, 1-436 [docs. 1-282] i 437-861 [docs. 283-625] p.
- CENSUS = Seymour DE RICCI – W. J. WILSON, *Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada*, I-II, New York 1935-1937, 1-1098 i 1104-2343 p.
- CGMBPF-Dép. = *Catalogue Général des Manuscrits des Bibliothèques Publiques de France. Départements*, París 1886-1993, 66 vols.
- CHEVALIER = Ulysse CHEVALIER, *Repertorium Hymnologicum*, vols. I-VI, Louvain 1898-1912.
- CMBPD = *Catalogue des Manuscrits des Bibliothèques Publiques des Départements*, I-VII, París, 1849-1885.
- COROLEU, *El Código* = José COROLEU, *El Código de los Usajes de Barcelona. Estudio histórico jurídico*, Barcelona, Henrich i Cia 1890, 104 p.;
- CORSSEN = P. CORSEN, *Monarchianische Prologen zu den vier Evangelien*, Leipzig 1896.
- Cortes* = *Cortes de los antiguos reinos de Aragón y de Valencia y Principado de Cataluña publicadas por la Real Academia de la Historia*, XXVI vols., Madrid 1896-1922.
- CR = *Catalunya Romànica*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana 1984-1998, 27 vols.
- CSEL = *Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum*, Viena 1866→.
- CYADC = *Constitucions i altres drets de Cathalunya*, 3 volums, Barcelona, Joan Pau Martí i Josep Llopis 1704. Reedició de la Generalitat de Catalunya – Departament de Justícia, Barcelona 1995 (Textos Jurídics Catalans. Llei i Costums, IV/2) 513 + [43] + [4] + 213 + [13] + 90 + [6] p.
- CYADC, *Incunable de 1495* = *Constitucions de Catalunya. Incunable de 1495. Estudi introductori Dr. Josep M. FONT I RIUS*, Barcelona, Generalitat de Catalunya 1988, CXXXVII + 779 p.
- DBF = *Dictionnaire de Biographie Française*, vols. I-XXII, A-Levaditi (2018).
- DELISLE = Léopold DELISLE, *Le Cabinet des Manuscrits de la Bibliothèque Impériale*, III vols. + un volum de planxes, París 1868-1881.

- DHEC = *Diccionari d'Història Ecclesiàstica de Catalunya*, 3 vols., Barcelona, Generalitat de Catalunya-Editorial Claret 1998-2001.
- DHEE = *Diccionario de Historia Ecclesiástica de España*, 4 vols. + I Suppl., Madrid, CSIC 1972-1987.
- DHGE = *Dictionnaire d'Histoire et de Géographie Ecclésiastiques*, 20 vols. publi-cats, París 1912-1984.
- ES = *España Sagrada*, LVI vols., Madrid 1747-1957; reimpressió de Rafael LAZCANO, I-LVI + volum LVII d'*Índice general*, Madrid, Editorial Revista Augustiniana 2000-2012.
- FAYE-BOND = C. U. FAYE – W. H. BOND, *Supplement to the Census of Medieval and Renaissance Manuscripts in the United States and Canada*, New York, The Bibliographical Society of America 1962.
- FERRAN I PLANAS, *El jurista Pere Albert i les Commemoracions*, Barcelona, IEC 2006.
- FINGER et al. = Heinz FINGER, Marianne RIETHMÜLLER, Annete HERDA, Paul MARCUS, Guido MARTIN, Bettina MÜNDEL, Franziska WEIL, Albert BILO, *Handschriftencensus Rheinland I Aachen (Diözesanarchiv) bis Köln (Diözesan- und Dombibliothek) (Nr.1-1327); II Köln (Erzbischöfliches Diöze-sanmuseum) bis Xanten (Stiftsarchiv und -Bibliothek)*, *Historisches Archiv der Stadt Köln*, Wiesbaden 1993, xvii-781, xi-1386, xi, 1625 (Schriften der Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf 18).
- FINGERNAGEL = Andreas FINGERNAGEL, *Die illuminierten lateinischen Handschrif-ten Süd- West- und Nordeuropäischer Provenienz der Staatsbibliothek zu Berlin Preussischer Kulturbesitz*, 6 vols., Wiesbaden, Harrasowitz 1999-2001.
- FRIEDBERG = Aemilius FRIEDBERG, *Corpus Iuris Canonici*, I-II, Graz 1959, 1468 i 1340 cols.
- GLORIEUX = Palémon GLORIEUX, *Répertoire des maîtres en théologie de Paris au XIIIe siècle*, I-II vols., París, Vrin 1933.
- GONZALVO = Gener GONZALVO I BOU, *Les Constitucions de Pau i Treva de Catalunya (segles XI-XIII)*, Barcelona, Generalitat de Catalunya – Depar-tament de Justícia 1994 (Textos Jurídics Catalans. Lleis i Costums II/3), 220 p.
- GUDIOL = J. GUDIOL, *Catàleg dels Llibres manuscrits anteriors al segle XVIII del Museu Episcopal de Vich*, Barcelona 1934, 230 p.
- HAENEL = Gustavus HAENEL, *Catalogus librorum manuscriptorum qui in biblio-thebis Galliae, Helvetiae, Belgii, Britanniae M., Hispaniae, Lusitaniae asservan-tur*, Lipsiae 1830, 1238 p.
- HAMESSE = Jacqueline HAMESSE – Slawomir SZYLLER, *Repertorium initiorum ma-nuscriptorum latinorum Medii Aevi*, I-III vols., Louvain-la-Neuve 2007-2009.
- KER = N. R. KER, *Medieval Manuscripts in British Libraries*, I-V vols., Oxford 1969-2002.
- KUTTNER = Stephan KUTTNER, *Repertorium der Kanonistik (1140-1234). Prodomus corporis glossarum I*, dins «Studi e Testi» 71, Città del Vaticano 1937, 536 p.

- JANINI = J. JANINI, *Manuscriptos litúrgicos de las bibliotecas de España, I (Castilla y Navarra) – II (Aragón, Cataluña y Valencia)*, Burgos 1977-1980.
- LAMBECK = Petrus LAMBECK, *Commentariorum de augustissima bibliotheca Caesarea Vindobonensis*, 8 vols., Vindobonae 1667-1679.
- LAUER = Ph. LAUER, *BN. Catalogue general des manuscrits latins*, I-VII vols., París 1939-1991.
- LEROQUAIS = V. LEROQUAIS, *Les pontificaux manuscrits des bibliothèques publiques de France*, I-IV vols., París 1937.
- MAASSEN, *Bibliotheca* = Friedrich MAASSEN, *Bibliotheca Latina juris canonici manuscripta. Erster Theil: Die Canonensammlungen vor Pseudoisidor*, dins «Sitzungsberichte der Philosophisch-Historischen Klasse der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften», 53 (1865), 373-424; 54 (1866), 157-288; 55 (1867), 157-212;
- MAASSEN, *Geschichte* = Friedrich MAASSEN, *Geschichte der Quellen und der Literatur des canonischen Rechts im Abendlande bis zum Ausgange des Mittelalters*, I, Gratz 1870, 982 p.
- MARCA = Petrus DE MARCA, *Marca Hispanica sive Limes Hispanicus, hoc est, geographica et historica descriptio Cataloniae, Ruscinonis et circumjacentium populorum*, Parisiis, apud Franciscum Muguet MDCLXXXVIII, 1490 cols.
- MARÍN = Tomás MARÍN MARTÍNEZ, *The Script of the Beatos*, dins *Beati in Apocalipsin libri duodecim. Codex Gerundensis*, Madrid, Edilán 1975, p. 179-218 del volum complementari.
- MARTÍ = Ramon MARTÍ, *Col·lecció Diplomàtica de la Seu de Girona (817-1000)*, Barcelona, Fundació Noguera (Diplomataris, 13), 1997, 605 p.
- MARTÍNEZ DÍEZ = G. MARTÍNEZ DÍEZ – Félix RODRÍGUEZ, *La Colección Canónica Hispana, I-VI*, Madrid, CSIC 1966-2002.
- G. MAZZATINTI et al., *Inventario dei manoscritti delle biblioteche d'Italia*, Firenze, 1945-2013, CXVI volums publicats.
- MILLARES CARLO = Agustín MILLARES CARLO, *Manuscriptos visigóticos*, Madrid-Barcelona 1963.
- MILLARES CARLO, *Paleografía* = Agustín MILLARES CARLO, *Tratado de paleografía española. Texto*, Madrid 1932.
- MILLARES CARLO, *Discursos* = Agustín MILLARES CARLO, *Discursos leídos en la recepción pública de D Agustín Millares Carlo el día 17 de febrero de 1935*, Madrid 1935.
- MIQUEL ROSELL = Francisco MIQUEL ROSELL, *Inventario general de Manuscritos de la Biblioteca Universitaria de Barcelona. I. 1 a 500*, Madrid 1958, 632 p.
- MIQUEL ROSELL, St. Cugat = Francesc Xavier MIQUEL ROSELL, *Catàleg dels llibres manuscrits de la biblioteca del Monestir de Sant Cugat del Vallès existents a l'Arxiu de la Corona d'Aragó*, Barcelona 1937, 154 p.
- MONTFAUCON = Bernard DE MONTFAUCON, *Bibliotheca bibliothecarum manuscriptorum nova*, I-II vols., París 1739.

- MUNDÓ – SÁNCHEZ MARIANA = Anscari MUNDÓ – Manuel SÁNCHEZ MARIANA, *El Comentario de Beato al Apocalipsis. Catálogo de los códices*, Madrid 1976; *Catalogación*, dins *Los Beatos*, Madrid, Biblioteca Nacional 1986.
- NARDUCCI = Henricus NARDUCCI, *Catalogi codicum manuscriptorum praeter graecos et orientales qui in bibliothecis publicis Romae adservantur. I. Bibliotheca Alexandrina*, Romae 1877.
- «Neues Archiv» = «Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde», I (1876) – XLIX (1932).
- NEUSS, *Apocalypse* = Wilhelm NEUSS, *Die Apocalypse des Hl. Johannes in der altspanischen und altchristlichen Bibelillustration. (Das Problem der Beatus-Handschriften). Nebst einem Tafelbande enthaltenden 284 Abbildungen. I. Text*, dins «Spanische Forschungen der Görresgesellschaft. Zweite Reihe, 2. und 3. Band, Münster in Westfalen 1931, 295 p.
- PERAY, *Sant Cugat* = JOSÉ DE PERAY Y MARCH, *Sant Cugat del Vallès. Su descripción y su historia. Últimas investigaciones*, Barcelona 1931, 266 p.
- pl. = planxa
- PM = Josep M. MARQUÈS I PLANAGUMÀ, *Pergamins de la Mitra (891-1687). Arxiu Diocesà de Girona*, Girona, Generalitat de Catalunya. Servei d'Axius – Diputació de Girona. Patronat Francesc Eiximenis 1984, 191 p.
- Préfaces = Dom DE BRUYNE, *Préfaces de la Bible Latine*, Namur 1920.
- RB = F. STEGMÜLLER, *Repertorium Biblicum Medii Aevi. Tom. I-VII, Matriti 1940-1961*.
- RC = Josep M. MARQUÈS I PLANAGUMÀ (+), *El Cartoral de Rúbriques Vermeles de Pere de Rocabertí, bisbe de Girona (1318-1324)*, a cura de Jaume DE PUIG I OLIVER i Albert SERRAT i TORRENT, Barcelona, Fundació Noguera (Diplomatari, 46) 2009, 808 p.
- ROBLES = Laureano ROBLES, *Escritores dominicos de la Corona de Aragón. Siglos XIII-XV*, Salamanca 1972.
- ROSE, XII = Valentin ROSE, *Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin. Zwölfter Band. Verzeichniss der lateinischen Handschriften. Erster Band. Die Meermann- Handschriften des Sir Thomas Phillipps*, Berlin 1893.
- ROSE, XIII-II, I = Valentin ROSE, *Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin. Dreizehnter Band. Verzeichniss der lateinischen Handschriften. Zweiter Band. Die Handschriften der Kurfürstlichen Bibliothek und der Kurfürstlichen Lande. Erste Abteilung*, Berlin 1901.
- ROSE, XIII-II, 2 = Valentin ROSE, *Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin. Dreizehnter Band. Verzeichniss der lateinischen Handschriften. Zweiter Band. Die Handschriften der Kurfürstlichen Bibliothek und der Kurfürstlichen Lande. Zweite Abteilung*, Berlin 1903.
- ROSE, XIII-II, 3 = Valentin ROSE, *Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin. Dreizehnter Band. Verzeichniss der lateinischen Handschriften. Zweiter Band. Die Handschriften der Kurfürstlichen Bibliothek und der Kurfürstlichen Lande. Dritte Abteilung*, Berlin 1905.

- Séjourné = Paul SEJOURNÉ, *Le Dernier Père de l'Église, Saint Isidore de Séville. Son rôle dans l'histoire du droit canonique*, París 1929.
- Sommaires = Dom DE BRUYNE, *Sommaires, Divisions et Rubriques de la Bible latine*, Namur, Auguste Godenne 1914, 601 p.
- Suppl. = F. STEGMÜLLER, *Repertorium Biblicum Medii Aevi. Tomus VIII: Supplementum*, Matriti 1976; *Tomus-IX: Supplementum*, Matriti 1977.
- VALLS I SUBIRÀ = Oriol VALLS I SUBIRÀ, *El papel y sus filigranas en Cataluña (Monumenta cartae papyraceae historiam illustrantia, XII, J. S. G. SIMONS editor), volume I Text, volume II Watermarks*, Amsterdam MCMLXX, 476 + mapes, i 288 planxes respectivament.
- VALLS I SUBIRÀ I = Oriol VALLS I SUBIRÀ, *La historia del papel en España, I. Siglos X-XIV*, Madrid 1978, 303 p.
- VALLS I SUBIRÀ II = Oriol VALLS I SUBIRÀ, *La historia del papel en España, II. Siglos XV-XVI*, Madrid 1980, 276 p.
- VALLS I SUBIRÀ III = Oriol VALLS I SUBIRÀ, *La historia del papel en España, III. Siglos XVII-XIX*, Madrid 1982, 335 p.
- VÁZQUEZ DE PARGA = Luis VÁZQUEZ DE PARGA, *Nota bibliografica: elenco dei manoscritti esistenti*, dins Umberto ECO, *Beato di Liébana. Miniature del Beato di Fernando I e Sancha*, Parma, F. M. Ricci 1973, 147-153.
- WILLIAMS = John WILLIAMS, *The illustrated Beatus. A corpus of illustrations of the commentary on the Apocalypse*, I-V, Harvey Miller Publishers 1994-2003.
- VL = Jaime VILLANUEVA, *Viage Literario a las Iglesias de España*, XXII vols. Els vols. XII-XIV, referents a Girona, editats a Madrid els anys 1850-1851.
- WORDSWORTH = Iohannes WORDSWORTH – Henrico Iuliano WHITE, *Novum Testamentum Domini nostri Iesu Christi latine secundum editionem sancti Hieronymi. Pars Prior – Quattuor Evangelia*, Oxonii, e Typographeo Clarendoniano M DCCC LXXXIX – M DCCC XCVIII, 779 p.; *Pars secunda Epistulae Paulinae*, Oxonii, e Typographeo Clarendoniano M DCCCC XIII – M DCCCC XLI, 765 p.; *Partis Tertiae Fasciculus primus – Actus Apostolorum*, Oxonii, e Typographeo Clarendoniano M DCCCCV, usque ad 228 p.; *Partis Tertiae Fasciculus secundus – Epistula Jacobi, Epistula Petri prima, Epistula Petri secunda, Epistula Iohannis prima, Epistula Iohannis secunda, Epistula Iohannis tertia, Epistula Iudae*, Oxonii, e Typographeo Clarendoniano M DCCCC XLIX, usque ad 405 p.; *Partis Tertiae Fasciculus Tertius – Apocalypsis Iohannis*, Oxonii, e Typographeo Clarendoniano MCCCCLIV, usque ad 596 p.
- J. YARZA LUACES, *Apocalipsis en España* = J. YARZA LUACES, *Beato de Liébana. Manuscritos iluminados*, Barcelona, Moleiro Editor 1998, p. 31-315: *Apocalipsis en España. La iluminación de los Beatos*.

CORPUS SCRIPTORUM CATALONIAE

SUBSIDIA: Edició de repertoris, inventaris de biblioteques o d'altres elements i catàlegs de manuscrits, d'edicions i de fons arxivístics, de bibliografies i de facsímils d'obres rares, interessants per al període contemplat en el projecte.

1. Josep TORNÉ I CUBELLS, *Catàleg dels pergamins de l'actual arxiu de Poblet*, Barcelona 2010, 325 p.
2. Jaume DE PUIG *et al.*, *Catàleg dels manuscrits de les obres de Francesc Eiximenis, OFM, conservats en biblioteques públiques. Vol. I. Descripció dels manuscrits*, Barcelona, IEC 2012, 1088 p.
3. Jaume MENSA, *Antoni Andreu, mestre escotista. Balanç d'un segle d'estudis*, Barcelona, IEC 2017, 135 p.
4. Jaume DE PUIG *et al.*, *Catàleg dels manuscrits de les obres de Francesc Eiximenis, OFM, conservats en biblioteques públiques. Vol. II. Addenda i taules*, Barcelona, IEC 2022, 245 p.
5. Jaume DE PUIG, Sadurní MARTÍ, Elisa VARELA, *Catàleg dels manuscrits de la catedral de Girona. Vol. I. Mss. 1-60*, Barcelona, IEC 2024, 544 + XXXII làm.

En preparació:

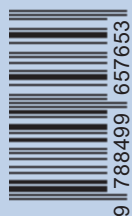
Josép-Sebastià PONS, *La literatura catalana al Rosselló durant els segles XVII i XVIII*, traducció i notes d'Enric Prat i Pep Vila.

Libri venundantur:

Barcinonae:

Institut d'Estudis Catalans
Carme, 47
08001 Barcelona
publicacions@iec.cat

Ateneu Universitari Sant Pacià
Facultat de Teologia de Catalunya
Diputació, 231
08007 Barcelona
administracio@teologia-catalunya.cat

97884991657653

Institut
d'Estudis
Catalans

ATENEU UNIVERSITARI
SANT PACIÀ